

Bankpension
Pensionskasse for finansansatte
Att. Direktionen
Dirch Passers Allé 27, 4.
2000 Frederiksberg

Finanstilsynet

3. maj 2016

J.nr. 6073-0309
/MEST

Afgørelse om overgang til markedsrentepro- dukt uden individuelt omvalg

Afgørelse

Finanstilsynet finder ikke, at Bankpension Pensionskasse for finansansatte i forbindelse med fusionen med PFA vil handle i strid med § 3 i bekendtgørelse nr. 1094 af 14. september 2015 om god skik for finansielle virksomheder, hvis Bankpension på en generalforsamling beslutter, at Bankpensions gennemsnitsrentekunder med betingede garantier uden individuelt omvalg ved en fusion overgår til markedsrenteproductet PFA Plus, idet Finanstilsynet vurderer, at beslutningen er sagligt begrundet ud fra hensynet til medlemmerne og ikke er til ugunst for nogen medlemsgrupper.

Finanstilsynet har med afgørelsen ikke taget stilling til de civilretlige konsekvenser i forholdet mellem pensionskassen og de enkelte medlemmer i forbindelse med ændringen til et markedsrenteproduct. Den endelige afgørelse af, om pensionskassen uden individuel accept fra det enkelte medlem via et omvalg kan ændre medlemmernes pensionsproduct fra et gennemsnitsrenteproduct til et markedsrenteproduct, henhører under domstolene.

1. Sagsfremstilling

Bankpension Pensionskasse for finansansatte (herefter benævnt Bankpension) ønsker at fusionere med PFA Pension, forsikringsaktieselskab (herefter benævnt PFA). Fusionen påtænkes gennemført i henhold til bekendtgørelse nr. 194 af 1. marts 2012 om fusion af gensidige forsikringsselskaber eller af tværgående pensionskasser m.fl. og § 204 i lov om finansiel virksomhed.

Ved fusionen ønsker Bankpension at overdrage alle sine forpligtelser over for medlemmerne til PFA. De ønsker endvidere i forbindelse med fusionen og kassens opløsning at udlodde hele kassens egenkapital og de kollektive reserver til Bankpensions medlemmer i henhold til en af generalforsamlingen godkendt delingsplan.

I forbindelse med fusionen ønsker Bankpension på en generalforsamling at beslutte, at alle Bankpension-medlemmer med gennemsnitsrenteprodukter med betingede garantier (profil 2-7-medlemmerne) får både depot og fremtidige indbetalinger overført til et markedsrentebaseret livscyklusprodukt (produktet PFA Plus). De ønsker, at denne overgang sker uden medlemmernes individuelle accept, dvs. uden at hvert enkelt medlem individuelt får mulighed for at til- eller fravælge produktovergangen.

Bankpension har ønsket Finanstilsynets stillingtagen til, om det ligger inden for rammerne af den gældende lovgivning, at Bankpension i forbindelse med fusionen undlader at tilbyde profil 2-7-medlemmer et "individuelt omvalg" og i stedet for på en generalforsamling beslutter, at alle profil 2-7-medlemmer kollektivt overgår til et PFA Plus-produkt samtidig med, at de modtager en forholdsmæssig andel af egenkapitalen og de kollektive reserver. Profil 2-7-medlemmer vil dermed skulle opgive deres betingede garantier på deres depot uden at have fået tilbudt individuelt omvalg.

2. Baggrund

Baggrund for fusionsønsket

Bankpension er organiseret som en tværgående pensionskasse, dvs. en forening ejet af sine medlemmer, jf. § 304 i lov om finansiel virksomhed.

Bankpension udbyder firmaordninger. Ca. 50 virksomheder i den finansielle sektor er tilknyttet Bankpension, og kassen har ca. 17.000 medlemmer, der alle er tidligere eller nuværende ansatte i den finansielle sektor. Bankpension har en markedsandel på ca. 1 pct.

Bankpension har skønnet det for sandsynligt, at antallet af bidragsbetalende medlemmer – bl.a. pga. konsolideringer i finanssektoren og pga. risikoen for, at større finansielle virksomheder flytter deres medarbejderes pensionsordninger til et andet selskab – vil falde væsentligt i de kommende 1-5 år. Bankpension ser det som en realistisk risiko, at op til 30 pct. af de bidragsbetalende medlemmer vil kunne falde bort inden for de kommende år.

En sådan udvikling vil indebære, at Bankpensions omkostningsnøgletal kommer under pres. Bankpension anslår, at det vil være sandsynligt, at medlemmerne som følge af medlemsafgang vil opleve en omkostningsstigning fra de nuværende 2 procent til op til 3,2 procent af de indbetalte bidrag. Det giver risiko for en udhuling af medlemmernes pensioner over tid.

Bankpension har oplyst, at dette scenarie under hensyntagen til det øgede konkurrencepres har givet anledning til, at Bankpension har fundet behov for at styrke kassens konkurrencekraft og sikre medlemmernes pensioner. Derfor har Bankpension afsøgt mulighederne for at indgå i et samarbejde med andre eller at lade sig overdrage til et andet selskab. Bankpension har på

baggrund af en afsøgning af mulighederne påbegyndt eksklusivforhandlinger om en fusion med PFA.

Bankpension har ønsket en fusion, hvor alle medlemmer overgår til PFA uden individuelt omvalg. Baggrunden herfor er, at Bankpension derved kan udlodde hele egenkapitalen til medlemmerne, og derved undgå risikoen for skævvridning af den påtænkte deling af egenkapitalen pga. minimumskapitalkrav, som vil bestå, hvis nogle medlemmer ville fortsætte med gennemsnitsrenteprodukter med betingede garantier. Pensionskassen har beregnet, at såfremt færre end 2 pct. af medlemmerne vælger at blive på det eksisterende produkt, vil det føre til en skævvridning af den påtænkte deling af egenkapitalen.

Samtidig kan Bankpension med en produktovergang uden individuelt omvalg undgå en situation med en restgruppe af medlemmer, som ikke accepterer et omvalg, og som – pga. videreførelse i selvstændigt regi – vil stå overfor betydelige meromkostninger og deraf følgende risiko for lavere pensionsudbetalinger. Pensionskassen har i den forbindelse beregnet, at såfremt 5 pct. af medlemmerne i tilfælde af individuelt omvalg bibeholder deres hidtidige ordning, vil disse skulle tildeles en andel af egenkapitalen, der overstiger deres forholdsmæssige andel heraf med ca. 35 pct.¹, såfremt disse medlemmer skal kunne opretholde deres investeringsmæssige muligheder.

Bankpensions medlemmers nuværende produktprofiler

Bankpensions medlemmer har alle livsvarige pensionsordninger i et gennemsnitsrenteprodukt, hvoraf et mindretal (profil 1) har ubetingede garantier, mens hovedparten (profil 2-7) har betingede garantier.

Profil 1 (gennemsnitsrenteprodukt med ubetinget garanti) omfatter 1.440 medlemmer, som er optaget før 1. oktober 2004, og som har fravalgt produktændring ved en tidligere omvalgskampagne. Disse medlemmers depoter og fremtidige indbetalinger overgår ved fusionen til et tilsvarende gennemsnitsrenteprodukt med ubetinget garanti. Finanstilsynet har lagt til grund, at produktovergangen for profil 1-medlemmer sker til et tilsvarende produkt, og denne afgørelse vil derfor rette fokus på overgangen for profil 2-7-medlemmerne.

Profil 2-7 (gennemsnitsrenteprodukt med betinget garanti) omfatter 15.566 medlemmer. Disse er enten medlemmer optaget i Bankpension siden 1. oktober 2004 eller medlemmer, som frivilligt ved en tidligere omvalgskampagne valgte at lægge om fra profil 1 til profil 2-7. De seks forskellige profiler (profil 2-7) baserer sig på forskellig investeringsrisiko. Hovedparten af med-

¹ I beregningen er det forudsat, at det primært er pensionister og fripolicer, som vil beholde deres hidtidige produkt, og at den videreførte afviklingskasse skal kapitaliseres svarende til en solvensdækning på 250 pct.

lemmerne har en mellem-risiko profil (profil 2) eller høj-risiko profil (profil 4). Medlemmerne kan med kort varsel frit skifte mellem risikoprofilerne.

Profil 2-7 har tegnet livsvarige pensionsordninger i et såkaldt gennemsnitsrenteprodukt baseret på betingede garantier og med grundlagsrenter i intervallet -5 pct. til 0,5 pct. Om end produktet er et gennemsnitsrenteprodukt, har det markedsrentelignende træk. Dels indebærer de lave grundlagsrenter, som medlemmerne kan vælge, at der er relativt få kapitalmæssige bindinger på investeringspolitikken, dels har praksis i Bankpension været, at medlemmerne ligesom ved et markedsrenteprodukt får tilskrevet afkast på depotet direkte ud fra årets markedsafkast.

Produktets garantiement indebærer, at produktet indeholder et sikkerhedsnet, der lægger en bund under, hvor meget pensionen årligt kan falde. Sikkerhedsnettet indebærer, at medlemmets pension kun kan falde gradvist med en afgrænset procentsats. Hvis et år med negativt afkast pga. sikkerhedsnettet ikke fuldt ud kan slå negativt igennem på udbetalingerne i det første år, fratrækkes den resterende del af det negative afkast i efterfølgende års positive afkast. Produktet indeholder med andre ord en "udglatnings"-mekanisme, som forhindrer drastiske fald i medlemmets pension, men over tid indeholder produktet ingen absolut bund under, hvor meget pensionsudbetalingen kan falde.

Medlemmets profil afgør, med hvor høj en procentsats pensionen maksimalt kan nedtrappes om året. Medlemmer med laveste risikoprofil har et sikkerhedsnet, som indebærer, at pensionen (pr. 1. januar 2016) maksimalt kan nedtrappes med 2,5 procent om året. Medlemmer med højeste risikoprofil har et sikkerhedsnet, som indebærer, at pensionen (pr. 1. januar 2016) maksimalt kan nedtrappes med 8 procent om året.

At produktet har tilknyttet en betinget garanti vil sige, at satsen for den afgrænsede procentsats, som kundens pension maksimalt gradvist kan falde med, kan ændres via en bestyrelsesbeslutning, hvis den maksimale nytegningsrente, som Finanstilsynet fastsætter i medfør af bekendtgørelse om grundlagsrente for livsforsikringsselskaber, ændres. Samtidig kan bestyrelsen også beslutte at nedsætte pensionerne, hvis levealderen øges mere end forventet. Reglerne herom fremgår af § 8, stk. 1, i Bankpensions regulativ.

Profil 2-7-medlemmernes overgang til PFA

I forbindelse med fusionen med PFA ønsker Bankpension på en generalforsamling at beslutte, at kunder med profil 2-7 *uden individuelt omvalg* får depot og fremtidige indbetalinger overført til det markedsrentebaserede livscyklusprodukt PFA Plus betinget af og med virkning fra fusionens gennemførelse. De ønsker samtidig at foretage en fuld udlodning af Bankpensions egenkapital og kollektive reserver.

Bankpension har oplyst, at man med bistand fra sin advokat har vurderet, at Bankpensions generalforsamling har formel kompetence til at træffe den nævnte beslutning via en ændring af pensionsregulativet. Denne vurdering baserer Bankpension på sit gældende pensionsregulativ, sine vedtægter og på overenskomsten mellem Finanssektorens Arbejdsgivere og Finansforbundet.

Interessenterne i Bankpension vil i henhold til overenskomsten mellem Finanssektorens Arbejdsgivere og Finansforbundet skulle drøfte den foreslåede ændring af regulativet med den faglige repræsentant (eller et andet konkret aftalt organ), forinden interessenterne kan stemme for ændringen på generalforsamlingen, men dette vil ifølge Bankpension dog ikke påvirke lovligheden af generalforsamlingens beslutning.

Profil 2-7-medlemmernes nye produkt

Bankpension ønsker at træffe beslutning om, at profil 2-7-medlemmernes depot og fremtidige indbetalinger som standardløsning – uden medlemmernes individuelle accept – overgår til et PFA Plus-produkt med en risikoprofil, som risikomæssigt passer bedst til medlemmets hidtidige risikoprofil. PFA Plus-produktet er en livsvarig alderspension i form af et markedsrentebaseret livscyklusprodukt og har derudover en række tilknyttede forsikringsdækninger. Et livscyklusprodukt indebærer, at investeringsafkastet i sin helhed bliver tilskrevet depotet, men kunden er underlagt en på forhånd defineret nedtrapning af risikoen, så den bliver lavere med kundens alder. Medlemmet vil i PFA Plus have mulighed for at vælge mellem flere livscyklusrisikoprofiler.

Bankpension ønsker i forbindelse med medlemmernes produktovergang at give medlemmerne mulighed for at tilvælge (i) PFA udbetalingsssikring på både opsparing og fremtidige indbetalinger eller (ii) PFA garanteret gennemsnitsrenteordning på et nytægningsgrundlag på opsparingsdelen.

Bankpension ønsker i forbindelse med fusionen med PFA at foretage en "fuld bodeling" af pensionskassens midler, således at ingen midler tilfalder PFA's egenkapital ved fusionen. Der udarbejdes en plan for bodelingen, der effektueres på baggrund af de værdier, som opgøres ved fusionens gennemførelse, dvs. når indsigelsesfristen i henhold til § 204, stk. 6, i lov om finansiel virksomhed er udløbet, og Finanstilsynets tilladelse til sammenlægningen, jf. § 204, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed, samt andre nødvendige tilladelser foreligger.

Profil 2-7-medlemmerne vil således ved overgang til markedsrenteprodukter få den økonomiske værdi af det eksisterende produkt (depotet plus eventuelle merhensættelser til styrkelser) med på depotet, jf. § 60 a i lov om finansiel virksomhed, tillagt deres forholdsmæssige andel af det kollektive bo-

nuspotentialer samt en forholdsmæssig andel af egenkapitalen fordelt ud fra depotet. Som udgangspunkt vil medlemmets udloddede andel af egenkapitalen blive overført til individuelle særlige bonushensættelser, dog højst svarende til 5 pct. af depotet. Medlemmet kan fravælge denne overførsel til individuelle særlige bonushensættelser.

Beslutningen om fusionen, regulativændringerne, herunder produktændringen og bodelingsplanen, vil blive truffet på generalforsamlingen og være betinget af Finanstilsynets tilladelse i henhold til § 204, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens godkendelse samt registrering i Erhvervsstyrelsen, og vil først blive effektuert, når disse foreligger.

Overgangens konsekvenser for medlemmerne

Bankpension har fremlagt eksempelberegninger for ikke-pensionister og pensionister med antaget aktieandel på 50 pct. og derover, som viser, at i en situation hvor aktiemarkedet holder sig status quo før og efter produktændringen, så vil alle medlemsgrupper ved overgang til markedsrenteproduktet PFA Plus uden tilvalg af "udbetalingssikring" umiddelbart efter produktændringen blive økonomisk bedre stillet på deres forventede årlige ydelse., Bankpension har endvidere over for Finanstilsynet fremlagt eksempelberegninger i form af stress-test på pensionsudbetalingerne ved aktiekursfald straks efter produktændringen.

Disse stress-test viser, hvad der ville ske i en situation med aktiekursfald på 50 pct. umiddelbart efter produktændringen. I denne situation vil alle ikke-pensionister være økonomisk bedre stillet på deres forventede årlige ydelse ved et PFA Plus produkt end ved deres eksisterende produkt med de betingede garantier. Pensionisterne vil umiddelbart kunne opnå en højere udbetaling ved de betingede garantier i de første år end ved et PFA Plus produkt, men denne økonomiske fordel vil udligne sig allerede efter tre år.

Beregningerne viser således, at selv i en situation med aktiekursfald på 50 pct. umiddelbart efter produktændringen vil det allerede efter en treårig periode forventeligt ikke have været nogen økonomisk fordel for nogen medlemsgrupper at have beholdt en ordning med betingede garantier i stedet for en ren PFA Plus ordning. Dette gælder uanset om medlemmerne har valgt PFA Plus uden tilvalg af "udbetalingssikring" eller PFA Plus med tilvalg af "udbetalingssikring".

For så vidt angår risikoen for længere levetider end forventet, har Bankpension anført følgende: Beregningen af ydelser på livsvarige pensioner i PFA Plus sker løbende (årligt) med udgangspunkt i opsparingen og PFA's forudsætninger om afkast og forventede levetider inklusiv forventede fremtidige levetidsforbedringer (beregnet forenklet). Dette indebærer, at pensionerne alt andet lige vil blive nedsat, hvis levetiden stiger mere end forventet. Dette svarer til Bankpensions eksisterende produkt, hvor pensionerne som nævnt

ovenfor kan nedsættes, hvis levealderen øges mere end forventet. Dette har også været Bankpensions hidtidige praksis. Overgangen har således ifølge Bankpension ingen konsekvenser for medlemmerne i relation til risikoen for længere levetid end forventet.

Medlemsoplysning om overgangen og tilvalgsmuligheder

Bankpension ønsker, at overgangen til PFA Plus for profil 2-7 (standardløsning) sker med virkning fra fusionens gennemførelse og med et passende varsel til medlemmerne.

Bankpension har oplyst, at medlemmerne i forbindelse med varslet vil modtage skriftlig information om standardløsningen i PFA Plus og om mulighederne for senere at vælge "PFA Plus Udbetalingsssikring" og "PFA gennemsnitsrente".

Med et aktivt tilvalg af "PFA Plus udbetalingsssikring" kan kunderne tilknytte PFA Plus-produktet en sikkerhed imod nedsatte pensionsbetalinger ved væsentlige negative ændringer på de finansielle markeder, f.eks. ved væsentlige aktiekursfald.

Bankpension har overfor Finanstilsynet forelagt stress-test på pensionsudbetalingerne ved en overgang til produktet PFA Plus med *tilvalgt* udbetalingsssikring. Disse stress-test viser, at ved et aktiekursfald på 25 pct. straks efter produktændringen vil pensionister have højere forventet årlig ydelse end deres betingede garanti ville have givet. Ved et aktiekursfald på 50 pct. straks efter produktændringen vil alle medlemsgrupper få højere forventet årlig ydelse ved PFA Plus med tilvalgt udbetalingsssikring, end deres betingede garanti ville have givet.

Medlemmerne tilbydes endvidere at lade den allerede foretagne opsparing overføre til nyttegningsgrundlaget i "PFA gennemsnitsrente", der er et traditionelt gennemsnitsrenteprodukt med ubetinget ydelsesgaranti og ret til bonus. En del af medlemmets fordelte midler fra egenkapitalen og de kollektive reserver vil blive hensat som en del af kollektive midler i "PFA gennemsnitsrente" for at undgå omfordeling.

Bankpension har oplyst, at informationsmaterialet vil fremhæve væsentlige fordele og ulemper på en afbalanceret måde, og budskaberne vil så vidt muligt blive målrettet de enkelte medlemsgrupper. Samtidig har Bankpension oplyst, at alle medlemmer vil få mulighed for rådgivning i PFA, og medlemsgrupper med særlige behov vil direkte blive opfordret til at søge rådgivning.

3. Høring

Finanstilsynet har den 1. februar 2016 sendt udkast til afgørelse i høring hos Bankpension. Bankpension har afgivet enkelte faktuelle bemærkninger til dette udkast til afgørelse, jf. høringssvar af 8. februar 2016, og disse bemærkninger er indarbejdet i denne afgørelse.

Bankpension har i forbindelse med høringen anført, at der på nuværende tidspunkt endnu er usikkerhed om, og i givet fald hvornår, fusionen gennemføres, og om de af afgørelsen omfattede forhold derfor skal iværksættes.

Bankpension har i den forbindelse – henset til at afgørelsen skal offentliggøres med angivelse af de fusionerende virksomheders navne – anmodet om, at afgørelsen først offentliggøres, efter at fusionen er endeligt besluttet af Bankpensions generalforsamling, jf. § 354 a, stk. 4, i lov om finansiel virksomhed.

Bankpension har til støtte for en udskudt offentliggørelse anført, at hvis afgørelsen offentliggøres, før fusionen er endeligt besluttet på en generalforsamling, kan offentliggørelsen bringe fusionen i fare og give risiko for at øvrige pensionsudbydere vil forsøge at overtage særlige medlemsgrupperinger fra Bankpension, at Bankpensions medlemmer vil blive usikre om fremtiden, at Bankpensions medlemmer vil søge medlemsafgang pga. utilfredshed med Bankpensions medlemsinformation, og at medlemmerne oplever stigende omkostninger, ikke-konkurrencedygtige priser og forværrede ordninger pga. ovenstående situationer.

4. Retligt grundlag

En bestyrelse eller generalforsamling, som har kompetence til at beslutte produktændringer på det enkelte medlems vegne², skal ved produktændringer overholde gældende lovgivning.

Det følger af § 3 i god skik-bekendtgørelsen, at en finansiel virksomhed skal handle redeligt og loyalt over for sine kunder.

Bestemmelsen er et supplement til § 43 i lov om finansiel virksomhed, hvorefter finansielle virksomheder skal drives i overensstemmelse med redelig forretningsskik og god praksis, og er en dynamisk retlig standard, som skal fortolkes i overensstemmelse med de til enhver tid gældende samfundsnormer.

Finanstilsynets praksis vedrørende god skik-reglerne indebærer, at et selskabs beslutning om at ændre et pensionsprodukt skal være saglig. Det vil sige, at beslutningen skal være begrundet i hensynet til de forsikrede og ikke være til ugunst for nogen medlemsgrupper. Det følger af Finanstilsynets praksis, at produktændringer anses for saglige, når grupper af medlemmerne ikke generelt vil blive stillet ringere ved ændringen.

² Det er den almindelige opfattelse i pensionsaftaleretten, at det enkelte medlem som udgangspunkt skal tage stilling til produktændringer, hvis ændringen omfatter allerede indbetalte pensionsmidler. Dette udgangspunkt kan imidlertid fraviges, hvis f.eks. et pensionsselskabs vedtægter eller pensionsregulativ giver bestyrelsen eller generalforsamlingen kompetence til at træffe denne beslutning på det enkelte medlems vegne.

Finanstilsynet lægger i tilsynet med overholdelsen af god skik-reglerne vægt på at sikre, at finansielle virksomheder tager særlige skridt for at sikre, at aftaler eller ændringer i aftaler ikke blot generelt er i kundernes interesse, men også tager hånd om de kunder, hvor særlige forhold gør sig gældende.

Samtidig følger det af Finanstilsynets praksis, at kundeinformation om eksempelvis produktændringer og tilvalg skal leve op til god skik-kravene om, at informationen skal være selvstående, ikke-vildledende og indeholde en afbalanceret beskrivelse af de væsentligste ændrings fordele og ulemper.

Bekendtgørelse nr. 1132 af 17. november 2006 om information om livsforsikringsaftaler (informationsbekendtgørelsen) fastslår endvidere, at væsentlige ændringer af forsikringsydelse, disses størrelse m.v., til ugunst for forsikringstageren som hovedregel ikke kan finde sted uden varsel, jf. § 4, stk. 1. For forsikringsaftaler, der er etableret som led i et ansættelsesforhold, kan oplysningerne dog gives i forbindelse med, at ændringerne træder i kraft, jf. § 4, stk. 2.

Når et forsikringsselskab på eget initiativ tilbyder alle eller en gruppe forsikringstagere individuelt omvalg fra et produkt med garanti til et produkt med lavere eller ingen garanti, skal en forsikringstager, der accepterer et sådant tilbud, have overført den økonomiske værdi af sit nuværende produkt til det nye produkt, jf. § 60 a, stk. 1, lov om finansiel virksomhed. Den økonomiske værdi af forsikringstagerens produkt skal i disse tilfælde beregnes efter reglerne i bekendtgørelse nr. 796 af 26. juni 2014 om opgørelse af den økonomiske værdi af en forsikringstagers produkt ved omvalg, jf. § 60 a, stk. 2, i lov om finansiel virksomhed.

5. Vurdering

Bankpension har ønsket at træffe beslutning om, at profil 2-7-medlemmernes depot uden individuel accept overføres til et PFA Plus-produkt i forbindelse med fusionen med en efterfølgende fuld udlodning af egenkapitalen.

Bankpension har ønsket Finanstilsynets vurdering af, hvorvidt gennemførelsen af en sådan beslutning ligger inden for rammerne af den forbrugerbeskyttende lovgivning. Det indebærer efter Finanstilsynets praksis en vurdering af, om beslutningen er sagligt begrundet, og at den ikke er til ugunst for nogen medlemsgrupper.

Vurdering af beslutningens saglighed

En væsentlig opgave for en bestyrelse i en pensionskasse er at søge at opnå de bedst mulige pensioner til pensionskassens medlemmer med de forudsætninger, som gør sig gældende i den konkrete pensionskasse.

Bankpension har over for Finanstilsynet redegjort for, at pensionskassens udsigt til faldende medlemstal indebærer en risiko for omkostningsstigninger for medlemmerne, og at der dermed er risiko for en udhuling af medlemmernes pensioner over tid. Derfor har Bankpension afsøgt mulighederne for at lade sig overdrage til et andet selskab og samtidig opløse kassen og gennemføre en "fuld bodeling", hvor hele kassens egenkapital udloddes til Bankpensions medlemmer i forbindelse med en fusion.

Bankpension har samtidig anført, at en fusion, hvor Bankpension ophører, udlodder alle midler til medlemmerne og lader medlemmerne overgå til en PFA produktpalette, giver mulighed for lavere omkostninger, bedre investeringsmuligheder, bedre risikostyring og mere tidssvarende pensionsprodukter.

Finanstilsynet har vurderet, om der er en saglig begrundelse for, at Bankpension i forbindelse med fusionen ønsker at afvikle profil 2-7-medlemmernes betingede garantier uden et individuelt omvalg og lade alle disse kunder overgå fra betinget garanterede pensioner til et livscyklusbaseret markedsrenteprodukt.

Det er Finanstilsynets vurdering, at Bankpension med ønsket om at ville gennemføre en fusion og dertilhørende opløsning af kassen udviser rettidig omhu med henblik på at træffe en forsvarlig beslutning i forhold til pensionskassens fremtid, som kan styrke kassens konkurrencekraft, friholde medlemmerne for ikke konkurrencedygtige omkostningsstigninger og sikre medlemmernes pensioner.

Det er Finanstilsynets opfattelse, at der i den konkrete situation vil være risiko for, at det ikke er muligt at opnå en fair og fuldstændig fordeling af pensionskassens egenkapital, hvis produktændringen alternativt skulle gennemføres ved et individuelt omvalg. Det skyldes, at pensionskassen ved et individuelt omvalg i udgangspunktet ville skulle være i stand til at videreføre kassen for de medlemmer, som måtte vælge ikke at acceptere et omvalg. I et sådant scenarie ville pensionskassen fortsat skulle honorere gældende kapitalkrav og øvrige myndighedskrav for et forventet relativt beskedent antal medlemmer, som måtte ønske at opretholde deres hidtidige gennemsnitsrenteprodukt med betinget garanti.

Pensionskassen har beregnet, at hvis få medlemmer vælger at blive på det eksisterende produkt, vil det føre til en skævvridning af den påtænkte deling af egenkapitalen pga. minimumskapitalkravet.

Samtidig er det Finanstilsynets vurdering, at Bankpensions fravalg af et individuelt omvalg til fordel for en kollektiv løsning, hvor alle profil 2-7-medlemmernes betingede garantier afvikles, kan forhindre, at der bliver en restgruppe, som enten ikke får svaret på omvalget eller svarer nej til omval-

get, får videreført deres opsparing i selvstændigt regi med betydelige meromkostninger for gruppen og deraf følgende risiko for lavere pensionsudbetalinger.

På baggrund af ovenstående betragtninger har Finanstilsynet samlet set vurderet, at det er sagligt begrundet i hensynet til medlemmerne, at Bankpension i forbindelse med fusionen vil afvikle medlemmernes betingede garantier uden et individuelt omvalg.

Finanstilsynet har ligeledes vurderet om afviklingen kan gennemføres på en måde, så grupper af medlemmerne ikke generelt vil blive stillet økonomisk ringere ved ændringen.

Bankpension har lagt op til, at produktændringen gennemføres samtidigt med, at kassen foretager en "fuld bodeling".

Den fulde bodeling vil blive foretaget således, at medlemmerne ved overgang til PFA Plus vil få deres depot og de dertil knyttede styrkelser (dvs. den økonomiske værdi af garantien) tillagt deres forholdsmæssige andel af det kollektive bonuspotentiale samt en forholdsmæssig andel af egenkapitalen beregnet ud fra deres depotstørrelser. Udlodningen indebærer, at udgangsniveauet for kundernes pension ved et PFA Plus-produkt vil være højere end det nuværende betinget garanterede niveau.

Når bodelingen vil være opgjort, vil hele kassens egenkapital være udloddet, og der vil ikke være flere midler tilbage i kassen.

Finanstilsynet finder, at Bankpension i kraft af den fulde bodeling og med den dertilhørende udlodning sikrer, at medlemmerne får alle de midler, som har kunnet bakke deres betingede garanti op. Finanstilsynet vurderer endvidere, at den valgte fremgangsmåde sikrer, at hvert medlem får en fair andel af egenkapitalen.

Finanstilsynet har herved lagt vægt på, at profil 2-7-medlemmerne ved at overgå til et livscyklusbaseret markedsrenteprodukt overgår til et produkt, som ikke adskiller sig væsentligt fra deres eksisterende pensionsprodukt. Således har Finanstilsynet lagt vægt på, at gruppen af ikke-pensionister selv ved aktiefald på 50 pct. vil være økonomisk bedre stillede på deres forventede årlige ydelse ved overgangen til et PFA Plus produkt end ved deres eksisterende produkt med de betingede garantier. Samtidig har tilsynet lagt vægt på, at gruppen af pensionister selv i et scenarium med aktiefald på 50 pct. eller mere, hvor de umiddelbart vil kunne opnå en højere forventet ydelse de første år, allerede efter 3 år vil opnå en forventet økonomisk fordel i PFA Plus.

På denne baggrund er det Finanstilsynets opfattelse, at profil 2-7-medlemmerne for så vidt angår størrelsen på deres pensioner forventeligt vil blive stillet økonomisk bedre ved produktændringen.

Bankpension har lagt op til, at produktændringen gennemføres samtidigt med, at profil 2-7-medlemmerne med et passende varsel får informationsmateriale med mulighed for senere at tilvælge hhv. "PFA Plus udbetalings-sikring" eller PFA's garanterede gennemsnitsrenteordning på et nyttegningsgrundlag på opsparingsdelen.

Finanstilsynet finder, at tilbuddet til medlemmerne om at tilvælge hhv. PFA garanterede gennemsnitsrenteordning på opsparingsdelen eller PFA udbetalingssikring bidrager til at tage hånd om de medlemmer, som har et ønske om et fortsat sikkerhedsnet imod nedsatte pensionsbetalinger.

Bankpension har samtidig oplyst, at de vil sikre, at informationsmaterialet indeholder en afbalanceret beskrivelse af fordele og ulemper samt en opfordring til, at medlemmer med særlige dækningsmæssige behov søger rådgivning.

Finanstilsynet har vurderet, at Bankpension med denne fremgangsmåde og med det tilknyttede informationsmateriale har taget særlige skridt for at sikre, at produktændringen ikke blot generelt er i medlemmernes interesse, men også tager hånd om de medlemmer, hvor særlige forhold gør sig gældende.

På ovenstående baggrund er det Finanstilsynets samlede vurdering, at Bankpension med den nævnte fremgangsmåde har fundet en metode, hvor afviklingen af medlemmernes betingede garantier uden individuelt omvalg og overgangen til et markedsrenteprodukt kan gennemgøres uden at være til ugunst for nogen medlemsgrupper, da medlemmerne samtidig får udloddet egenkapitalen, får tillagt deres forholdsmæssige andel af det kollektive bonuspotentiale, får tilbud om at tilvælge "PFA Plus udbetalingssikring" eller PFA gennemsnitsrenteordning, får tilstrækkelig varsel og afbalanceret informationsmateriale samt opnår de fordele som fusionen i øvrigt kan tilføre i form af lavere omkostninger og bedre konkurrencedygtighed.

6. Konklusion

Finanstilsynet finder ikke, at Bankpension i forbindelse med fusionen med PFA vil handle i strid med § 3 i god skik-bekendtgørelsen, hvis Bankpension på en generalforsamling beslutter, at Bankpensions gennemsnitsrentekunder med betingede garantier (profil 2-7-medlemmer) uden individuelt omvalg i forbindelse med fusionen overgår til markedsrenteproduktet PFA Plus med en efterfølgende fuld udlodning af egenkapitalen, idet Finanstilsynet vurderer, at beslutningen i den konkrete situation er sagligt begrundet ud fra hensynet til medlemmerne og ikke er til ugunst for nogen medlemsgrupper.

Finanstilsynet har med afgørelsen ikke taget stilling til de civilretlige konsekvenser i forholdet mellem pensionskassen og de enkelte medlemmer i forbindelse med ændringen til et markedsrenteprodukt. Den endelige afgørelse af, om pensionskassen uden individuel accept fra det enkelte medlem via et omvalg kan ændre medlemmernes pensionsprodukt fra et gennemsnitsrenteprodukt til et markedsrenteprodukt henhører under domstolene.

7. Offentliggørelse

Denne afgørelse skal offentliggøres med angivelse af virksomhedens navn, jf. § 354 a, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed. Finanstilsynet vurderer, at afgørelsen først skal offentliggøres samtidig med, at Bankpensions medlemmer i et brev fra Bankpension bliver orienteret om Bankpensions fusionsplaner, og i den forbindelse samtidig bliver indkaldt til en ekstraordinær generalforsamling, hvor fusionen er til afstemning, jf. § 354 a, stk. 4, i lov om finansiel virksomhed.

Med venlig hilsen

Ulla Brøns Petersen
kontorchef

Mette Scharling Tollestrup
specialkonsulent